T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 480
KARAR NO : 2014 / 524
KARAR TR : 05.05.2014

ÖZET: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğü Kırıkkale Hurda Müdürlüğü'nde teknik şef olarak görev yapan davacının, bakmakla yükümlü olduğu oğlunun kulağındaki işitme kaybının giderilmesi amacıyla satın almış olduğu işitme cihazı bedelinin tamamının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Kırıkkale Hurda İşletmesi Müdürlüğü işleminin iptali ile cihaz bedelinin yasal faiziyle birlikte ödenmesi için açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B.K.
Davalı : Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü
Vekilleri : Av. Z.K. (İdari Yargıda)
Av. Ö.K. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; davalı Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü'ne bağlı Kırıkkale Hurda İşletmesi Müdürlüğü'nde şef teknisyen olarak görev yaptığını, bakmakla yükümlü olduğu oğlu A.S.K.'ın kulağındaki işitme kaybının giderilmesi amacıyla satın almış olduğu işitme cihazı bedelinin tamamının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Kırıkkale Hurda İşletmesi Müdürlüğü'nün 13.02.2009 tarih ve B 04 2 MKE 5110011-08/17 sayılı işleminin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek söz konusu işlemin iptali ile 2.122,00 TL nin ödenmesi gereken tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 209. maddesi, 178 sayılı KHK'nin 10. Maddesinin (p) ve (r) bentleri ile Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği uyarınca çıkarılan 2008 yılına ilişkin Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği'nin 20.4.7 maddesinde belirtilen miktarda ödeme yapıldığı, kaldı ki tedavi giderlerinin hiçbir sınırlama konmaksızın karşılanmasının da mümkün olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesini savunmuştur.

KIRIKKALE İDARE MAHKEMESİ: 12.11.2009 gün ve E:2009/298 K:2009/642 sayılı kararında özetle; işitme cihazı bedelinden kaynaklanan uyuşmazlığın, işlem tarihinde 5510 sayılı yasanın yürürlükte olması nedeniyle, iş mahkemesinin görev alanında bulunduğundan 5510 sayılı yasanın 101.maddesi gereğince davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinden İş Mahkemelerinin görevli olduğunu belirterek görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı aynı istemiyle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

KIRIKKALE İŞ MAHKEMESİ: 30.12.2010 gün ve E:2010/8 K:2010/1066 sayılı kararında, davanın kısmen kabulü ile 1.500,00 TL cihaz bedelinin 01.12.2008 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine karar vermiştir.

Kısmen kabul kararı, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ 19.12.2013 gün ve E:2013/12897 K:2013/24968 sayılı BOZMA İLAMINDA; "…Emekli Sandığı İştirakçileri açısından görevli mahkemenin belirlenmesinde, tedavinin başladığı tarih esas alınarak; pasif sigortalılar için tedavisi 15.10.2008 tarihinden önce başlayan sigortalılar ile bunların hak sahipleri yönünden idari yargının, tedavisi anılan tarihten sonra başlayanlar yönünden adli yargının (İş Mahkemelerinin) görevli olduğu; aktif olarak çalışmasına devam edenler yönünden ise, sağlık sigortası açısından Sosyal Güvenlik Kurumu'na devir tarihlerine göre, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan asker ve sivil personel ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişiler yönünden tedavisi 15.01.2010 tarihinden önce başlayan sigortalılar ile bunların bakmakla yükümlü

oldukları kişiler yönünden idari yargının, tedavisi anılan devir tarihlerinden sonra başlayanlar yönünden adli yargının (İş Mahkemelerinin) görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.

Somut olaya gelince; davacının, tedavinin başlayıp, faturanın düzenlendiği 27.11.2008 tarihini de kapsar şekilde memur olarak çalıştığı; buna göre, uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek, davanın, yargı yolu nedeniyle usulden reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir…" şeklindeki gerekçe ile kısmen kabul kararının bozulmasına karar vermiştir.

KIRIKKALE 1. İŞ MAHKEMESİ: 13.02.2014 gün ve E:2014/5 K:2014/61 sayılı kararında Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin bozma ilamında gösterilen gerekçelere dayanarak, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, verilen bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Dosya, davacının talebi üzerine Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan Akarsu ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 05.05.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının; davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; Başkanlıkça idari yargı dosyasının da ilgili Mahkemesinden getirtildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğü Kırıkkale Hurda Müdürlüğü'nde teknik şef olarak görev yapan davacının, bakmakla yükümlü olduğu oğlu A.S.K.'ın kulağındaki işitme kaybının giderilmesi amacıyla satın almış olduğu işitme cihazı bedelinin tamamının ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun Kırıkkale Hurda İşletmesi Müdürlüğü'nün 13.02.2009 tarih ve B 04 2 MKE 5110011-08/ 17 sayılı işleminin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek söz konusu işlemin iptali ile 2.122,00TL nin yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacının 01.08.1978 tarihinde sigortalı olarak özel bir şirkette çalışmaya başladığı, 1984 yılından itibaren de davalı kurumda teknik şef kadrosu ile kamu görevlisi olduğu, bakmakla yükümlü olduğu oğlu 1989 doğumlu A.S.K.'ın kulağında oluşan işitme kaybı nedeniyle 12 yıldır işitme cihazı kullandığı, en son 01.07.2008 tarihinde Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi'ne başvurduklarında düzenlenen raporda "hastanın sol kulağa dijital işitme cihazı kullanması uygundur" şeklinde karar verildiği; bunun üzerine davacının işitme cihazı için 2.500 TL ödeme yaptığı; sonrasında davalı kuruma bedelin tamamının ödenmesi talebi için yaptığı başvuru neticesinde kurumun davacıya yalnızca 378,00 TL ödeme yaptığı; bedelin tamamının ödenmesi talebinin 13.02.2009 tarihinde reddedilmesi üzerine; ret işleminin iptali ile işitme cihazı fatura bedelinin tamamının idare tarafından faizi ile ödenmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C.

Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir.

Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları

kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte kamu görevlisi olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Kırıkkale İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Kırıkkale İdare Mahkemesi'nin 12.11.2009 gün ve E:2009/298 K:2009/642 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.05.2014 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT